

7/11517

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
İkili Siyasi İőler ve Denizcilik-Havacılık-Hudut Genel M¼d¼rl¼Đ¼

Sayı : 31524447-330-2017/12078207
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Mevl¼t Dudu-
7/11517

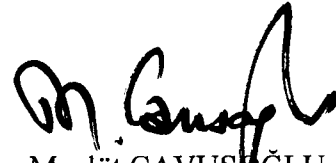
27 Mart 2017

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİŐİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: 24.02.2017 tarihli ve 85211 sayılı yazıları.

Hatay Milletvekili Sayın Mevl¼t Dudu'nun ilgi'de kayıtlı 7/11517 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişkte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.


Mevl¼t ÇAVUŐOĐLU
Dışışleri Bakanı

Ek: 1



T.C
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
(31524447-330-2017/12078207 sayılı yazının ekidir)

SORU:

Cenevre’de 9 Ocak 2017’de başlayan Kıbrıs Mőzakereleri, Tőrk ve Rum tarafı arasında başlamıő, 12 Ocak 2017 tarihinde Tőrkiye, İngiltere ve Yunanistan Dışışleri Bakanlarının katılımıyla gerçekleőerek daha geniő tabanlı bir sőrece evrilmiőtir. Ancak Baőmőzakereci olarak mőzakerelere katılan KKTC Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı’nın toprak tavizi őneren harita sunması ve Rum tarafının isteklerine boyun eğmesi, KKTC’de infial yaratmıőtır.

KKTC Hőkőmeti, 14 Ocak 2017 tarihinde KKTC Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı’ya 7 maddelik sert bir muhtıra vererek uyarıda bulunmuőtur. Muhtırada; toprak tavizi őngőren haritanın KKTC Baőbakanı Hőseyin őzgőrgőn ve Baőbakan Yardımcısı Serdar Denktas’ı bilgilendirmeden yapılmasına tepki gősterilmiőtir. KKTC’nin ancak “eőt statőde ve iki tarafın imzalayacağı kuruluő anlaőmasına” onay verebileceği, Kıbrıs Federal Yőksek Mahkemesi’nin 4 Tőrk ve 4 Rum yargıçtan oluőmasının gerektiği vurgulanan muhtırada; iki kesimliliğe iőaret edilmiőtir.

Muhtırada, Kıbrıs Tőrk Kurucu Devleti’nde Kıbrıslı Tőrklerin sarıh nőfus ve mőlkiyet çoğunluğuna sahip olmaları gerektiği belirtilerek, “Toprak konusunun harita ve rakam boyutlarını ancak son aőamada ele alınabileceğine dair BM parametresi ıőıĐında, Cenevre’de harita verilmemesi, őncelikle hőkőmetin bilgilendirilmesi ve istıőare edilmesi gerekir” denilmiőtir.

KKTC Hőkőmetinin bu muhtırasına KKTC Cumhurbaşkanı ve Baőmőzakereci Mustafa Akıncı, geçen gőnlerde yaptığı yazılı açıklama ile yanıt vermiőtir. Akıncı, “özőm, toprak iadesine bağlıdır” tezini savunurken, “Annan’dan gőnőmőze kadar tőm haritalar, Kıbrıs Tőrk tarafına yőnelik yőzde 29 civarında toprak kalmasını őngőrmektedir. Siyasi eőtliĐimizin federal bir çerçevede bize iade edilmesi, bizim de 1974’ten beri onların mahrum kaldığı toprakların bir kısmını onlara iade etmemiz ile gerçekleőebilir. Bu son sőrete özőme ulaőmak mőmkőn olacaksa, sonuç bu şekilde olacaktır. Toprak konusundaki izgimden ayrılmayacağım, gerçekleri halkıma sőyleyeceĐim” demiőtir.

KKTC’de yaőanan bu i anlaőmazlıĐın ve Tőrkiye tarafından oluőan tepkilerin ıőıĐında;

- 1) KKTC Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı’nın gőrőőlerine katılıyor musunuz? Akıncı’nın “KKTC’nin őu anda adanın yőzde 35’ine tekaböl eden toprağının yőzde 29’a çekilmesi gerektiği, ancak bu őartlarda adada barıő sağlanabileceği” yőnőndeki gőrőőüne destek veriyor musunuz?
- 2) Daha őnceki gőrőőmelerde diğer tőm konularda tam mutabakat sağlanırsa toprak meselesinin tartıőılması kararlaőtırılmıőken, KKTC Cumhurbaşkanı’nın toprak tavizi içeren harita sunmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 3) KKTC Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı’nın adadaki herkesin yaőamını doğrudan etkileyecek bu toprak tavizi içeren haritayı sunmadan őnce KKTC Hőkőmeti ve Meclis’e danıőmasını ve bu konuda yetki almamasını normal karőtılıyor musunuz? KKTC Anayasası’na gőre, “Hiçbir organ, makam ve mercii kaynağını Anayasadan almayan bir yetki kullanamaz” maddesine aykırı bu durumun “Tőrk tarafının elini zayıflattığı” yőnőndeki eleőtiriler için diyorsunuz?
- 4) İki kesimliliği tehlikeye sokan, Tőrk tarafında bile Rumların nőfusunun baskın olmasını őngőre teklifi kabul edecek misiniz? Rum tarafına bırakılacak topraklara 100 bin Rum’un yerleőtirileceĐi ve yőzde 29’a dőőőrőlen Tőrk toprağına da 60-70 bin Rum’un yerleőtirileceĐi, anlaőmazlık halinde Rum tapusunun geçerli olacağı iddiaları doğru mudur?

T.C
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
(31524447-330-2017/12078207 sayılı yazının ekidir)

- 5) Güney Kıbrıs Rum Kesimi'nin bu görüşme  ncesi Rum tarafında ve Yunanistan tarafında muhalefet dahil tüm kesimleri bilgilendirirken, KKTC'nin böylesine ulusal bir konuda i  tartıŐmaya ve görüŐ ayrılığına boğulmasını nasıl karŐılıyorsunuz? H k metinizin de müzakereler konusunda ülkemizdeki muhalefet partilerini bilgilendirmesi söz konusu olacak mıdır?
- 6) Müzakere sürecinde Rum tarafının KKTC'deki Türk askerinin yüzde 75'inin derhal, geri kalanının kısa süre içinde çekilmesinde ısrarlı olduğu görülmektedir. Rum basınında bu konuda haberler yapılmaktadır. 1960 tarihli Londra ve Zürih AnlaŐmasına g re Garantör  lke olan Türkiye, adadaki askeri varlığını çekmeyi kabul edecek midir?
- 7) İngiltere, adada askeri üssünü korumayı sürdürürken Türkiye müzakere sürecinde adada askeri  s bulundurma talebinde bulunacak mıdır?
- 8) Türk tarafı, Kıbrıs en stratejik yeri olan Dipkarpaz'ı federal bölge adı altında KKTC'nin mutlak egemenliğinden alınmasını kabul etmekte midir? Kapalı MaraŐ'tan vazgeçildiği doğru mudur?
- 9) Türkiye'den KKTC'ye yerleŐen ve Őu anda KKTC Vatandaşı olan herkesin adadan çıkarılması y n ndeki Rum talebini kabul edecek misiniz?

CEVAP:

H k metimiz, dıŐ politikamızın baŐlıca öncelikleri arasında yer alan Kıbrıs meselesinin adil ve kalıcı bir kapsamlı  z mlle sonuçlandırılması amacıyla, Ada'da BirleŐmiŐ Milletler Genel Sekreteri'nin İyi Niyet Misyonu çerçevesinde, siyasi eŐitlik ve iki kesimlilik temelinde, eŐit stat de iki Kurucu Devleti haiz yeni bir Ortaklık kurulması ve bu yeni Ortaklığın Türkiye'nin etkin ve fiili garantisini içeren Garanti ve İttifak AntlaŐmalarının teminatı altında kalmaya devam etmesine y nelik politikasını kararlılıkla sürdürmektedir. Kıbrıs'ta kapsamlı  z me varılması Doğu Akdeniz'de barıŐ, istikrar ve iŐbirliĐine katkı sağlayacak, bölgedeki ulusal çıkarlarımızın korunması ve ileriye taŐınmasına da hizmet edecektir.

Bu itibarla, Kıbrıs meselesinin  z m ne y nelik olarak halihazırda devam eden müzakerelerin t m ve helerinde, H k metimiz baŐta Cumhurbaşkanı Sayın Mustafa Akıncı olmak üzere KKTC H k meti ile daima yakın temas ve iŐbirliĐi içinde hareket etmiştir ve etmeye devam edecektir.

Bu  er vede geçtiğimiz dönemde 31 AĞustos ve 24 Kasım 2016, son olarak da 20-21 Şubat 2017 tarihlerinde KKTC'ne ziyaretler gerçekleŐtirerek, Cumhurbaşkanı Sayın Akıncı'nın yanısıra H k met ve Cumhuriyet Meclisi'nde temsil edilen siyasi partilerin Genel BaŐkanlarıyla da iŐtiŐarelerde bulundum. Cumhurbaşkanı Sayın Akıncı'yla ayrıca 23 Eylül 2016'da New York'ta, BirleŐmiŐ Milletler Genel Kurulu toplantısı marjında bir araya geldim. Söz konusu temaslarıma ilaveten, 27 Aralık'ta ülkemizi ziyaret eden KKTC DıŐiŐleri Bakanı Sayın Ertuğruloğlu ile de müzakere sürecine ilişkin görüŐ alıŐveriŐinde bulundum. Kıbrıs Türk tarafı M zakerecisi  zdil Nami de geçtiğimiz Kasım ayı içerisinde İsviçre'nin Mont P lerin kentinde tertiplenen iki ayrı müzakere oturumu öncesinde, 4 ve 15 Kasım 2016 tarihlerinde Ankara'yı ziyaret etmiŐ, kendisine müzakere sürecine ilişkin görüşlerimiz izah edilmiŐtir.

T.C
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
(31524447-330-2017/12078207 sayılı yazının ekidir)

Müzakere sürecinde ele alınan altı ana başlıktan biri olan Toprak Düzenlemeleri kapsamında, 7-11 Kasım 2016 tarihlerinde Mont Pèlerin’de gerçekleştirilen yoğunlaştırılmış müzakerelerde ana esaslar üzerine genel uzlaşya varılması yönünde çaba sarfedilmiş ve tarafların pozisyonları bir çalışma kağıdı dahilinde kayıt altına alınmıştır. Bununla birlikte, 20-21 Kasım tarihlerinde keza Mont Pèlerin’de düzenlenen ikinci tur görüşmelerde bu konuda bir sonuca varılamamıştır. Anılan görüşmelerin ardından BM Genel Sekreteri’nin Özel Danışmanı Eide’nin ev sahipliğinde 1 Aralık’ta bir araya gelen Liderlerin yaptıkları görüşme neticesinde BM İyi Niyet Misiyonu tarafından yayımlanan açıklamada, iki Liderin müzakereleri yeniden başlatmayı ve görüşmelere 9-11 Ocak 2017 tarihlerinde Cenevre’de devam etmeyi kararlaştırdıkları; bu çerçevede, 12 Ocak’tan itibaren garantör devletlerin de katılımıyla düzenlenecek Kıbrıs Konferansı’nın hemen öncesinde, tarafların hazırladıkları haritaları BM’ye sunacakları bildirilmiştir.

Bilahare 11 Ocak 2017 tarihinde Cenevre’de Kıbrıs Türk ve Kıbrıs Rum tarafları, ilk harita taslaklarını BM’ye tevdi etmiştir. Sözkonusu haritaların sunulmasının ardından her iki taraf da BM Genel Sekreteri’ne birer mektup göndermek suretiyle, karşı tarafın tevdi ettiği haritanın kabul edilemez olduğunu BM nezdinde kayda geçirmiştir. Taraflarca tevdi edilen haritaların, müzakere sürecinin en son aşamasında yeniden ele alınması öngörülmüştür.

12 Ocak’ta Cenevre’de gerçekleştirilen ve Ada’daki iki taraf ile garantörler Türkiye, Yunanistan ve İngiltere’nin katıldığı Kıbrıs Konferansı oturumlarında Güvenlik ve Garantiler konusunun önümüzdeki dönemde nasıl görüşüleceği ele alınmıştır. Konferansta Türkiye’nin Kıbrıs meselesinin, Kıbrıs Türk tarafının siyasi eşitliğini, meşru haklarını ve güvenliğini teminat altına alacak şekilde çözülmesine ilişkin kararlılığımızı vurguladık.

Kıbrıs Konferansı neticesinde, Güvenlik ve Garantiler konusuna ilişkin teknik düzeyde bir Çalışma Grubunun oluşturulması, teknik çalışmaların bu konuda ortaya konulabilecek soruların ve ilgili araçların belirlenmesi amacıyla yürütülmesi kararlaştırılmıştır. 18-19 Ocak tarihlerinde İsviçre’de toplanan Çalışma Grubunun görüşmelerinde de Güvenlik ve Garantiler konusundaki görüşlerimiz kuvvetle vurgulanmıştır. Ada’da kapsamlı çözümün ancak Kıbrıs Türk tarafının meşru güvenlik endişelerini karşılayabileceği ölçüde sürdürülebilir ve kalıcı olacağına dikkat çekilmiştir. Bunun için de ülkemizin Ada’daki etkin ve fiili garantisinin devam etmesi gerektiğinin altı çizilmiştir.

Kıbrıs’ta kapsamlı çözüme varılmasını hedefleyen müzakereler çerçevesinde, diğer başlıklarda olduğu gibi “Toprak Düzenlemeleri” ve “Güvenlik ve Garantiler” bağlamında da Kıbrıs Türk tarafının ve Türkiye’nin çıkarlarını gözetmeyen bir çözüm planını desteklememiz mümkün değildir. Devam etmekte olan müzakere süreci kapsamında “Toprak Düzenlemeleri” ve “Güvenlik ve Garantiler” başlıklarında herhangi bir uzlaşya varılmamıştır. “Güvenlik ve Garantiler” konusunda herhangi bir husus müzakere edilmemiş olup, bu konu Kıbrıs Türk tarafının dahili ve harici güvenliği ile ülkemizin stratejik çıkarlarını gözeterek şekilde ele alınacaktır.

Ayrıca, halihazırda KKTC vatandaşı olan herkes Ada’da çözüme ulaşılması halinde yeni Ortaklık Devleti’nde de vatandaşlığını ve bundan kaynaklanacak haklarını muhafaza edecektir.

T.C
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
(31524447-330-2017/12078207 sayılı yazının ekidir)

Üzerinde uzlaşı sağlanabilecek bir çözüm planının ise referandumlar yoluyla Ada'daki iki halkın nihai onayına sunulacağı malumlarıdır.

27 Şubat tarihinde TBMM'deki Uluslararası Komisyonların Başkanları, 2 Mart tarihinde ise TBMM Dışışleri Komisyonu üyeleriyle gerçekleştirdiğim toplantılarda, diğer hususlar meyanında Kıbrıs müzakerelerindeki gelişmelere ilişkin bilgilendirmede de bulundum.